

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ തൃതീയസ്കന്ധേ ഷഷ്ഠോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ
ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം
॥ തൃതീയസ്കന്ധേ ഷഷ്ഠോഽധ്യായഃ ॥

ഋഷിരുവാച

ഇതി താസാം സ്വശക്തിനാം സതീനാമസമേത്യ സഃ |
പ്രസുപ്തലോകതന്ത്രാണാം നിശാമ്യ ഗതിമീശ്വരഃ || 1 ||

കാലസംജ്ഞാം തദാ ദേവീം ബിഭ്രച്ഛക്തിമുരുക്രമഃ |
ത്രയോവിംശതിതത്ത്വാനാം ഗണം യുഗപദാവിശത് || 2 ||

സോഽനുപ്രവിഷ്ടോ ഭഗവാംശേഷാർരുപേണ തം ഗണം |
ഭിന്നം സംയോജയാമാസ സുപ്തം കർമ്മ പ്രബോധയൻ || 3 ||

പ്രബുദ്ധകർമ്മാ ദൈവേന ത്രയോവിംശതികോ ഗണഃ |
പ്രേരിതോഽജനയത്ത്വാഭിർമാത്രാഭിരധിപുരുഷം || 4 ||

പരേണ വിശതാ സ്വസ്ഥിൻമാത്രയാ വിശ്വസൃഗ്ഗുണഃ |
ചുക്ഷാഭാൻയോന്യമാസാദ്യ യസ്ഥിൻ ലോകാശ്ചരാചരാഃ || 5 ||

ഹിരൺമയഃ സ പുരുഷഃ സഹസ്രപരിവത്സരാൻ |
ആണ്ഡകോശ ഉവാസാപ്സു സർവസത്തത്ത്വാപബൃഹിതഃ || 6 ||

സ വൈ വിശ്വസൃജാം ഗർഭോ ദേവകർമ്മാത്മശക്തിമാൻ |
വിബഭാജാത്മനാഽത്മാനമേകധാ ദശധാ ത്രിധാ || 7 ||

ഏഷ ഹൃശേഷസത്തത്വാനാമാത്മാംശഃ പരമാത്മനഃ |
ആദ്യോദ്വതാരോ യത്രാസൗ ഭൂതഗ്രാമോ വിഭാവ്യതേ || 8 ||

സാധ്യാത്മഃ സാധിദൈവശ്ച സാധിഭൂത ഇതി ത്രിധാ |
വിരാട് പ്രാണോ ദശവിധ ഏകധാ ഹൃദയേന ച || 9 ||

സ്ഥരൻ വിശ്വസൃജാമീശോ വിജ്ഞാപിതമധോക്ഷജഃ |
വിരാജമതപത്ത്വേന തേജസൈഷാം വിവൃത്തയേ || 10 ||

അഥ തത്ത്വാഭിതപ്തസ്യ കതി ചായതനാനി ഹ |
നിരഭിദ്യന്ത ദേവാനാം താനി മേ ഗദതഃ ശൃണു || 11 ||

തത്ത്വാഗ്നിരാസ്യം നിർഭിന്നം ലോകപാലോദ്വിശത്പദം |
വാചാ സ്വാംശേന വക്തവ്യം യയാസൗ പ്രതിപദ്യതേ || 12 ||

നിർഭിന്നം താലു വരുണോ ലോകപാലോദ്വിശദ്ധരഃ |
ജിഹ്വയാംശേന ച രസം യയാസൗ പ്രതിപദ്യതേ || 13 ||

നിർഭിന്നേ അശ്വിനൗ നാസേ വിഷ്ണോരാവിശതാം പദം |
പ്രാണേനാംശേന ഗന്ധസ്യ പ്രതിപത്തിര്യതോ ഭവേത് || 14 ||

നിർഭിന്നേ അക്ഷിണീ ത്വഷ്ടാ ലോകപാലോദ്വിശദ്വിഭാഃ |
ചക്ഷുഷാംശേന രൂപാണാം പ്രതിപത്തിര്യതോ ഭവേത് || 15 ||

നിർഭിന്നായസ്യ ചർമാണി ലോകപാലോദ്വിശത്വിശത് |
പ്രാണേനാംശേന സംസ്पर्ശം യേനാസൗ പ്രതിപദ്യതേ || 16 ||

കർണാവസ്യ വിനിർഭിന്നൗ ധിഷ്ഠ്യം സ്വം വിവിശൂർഭിശഃ |
ശ്രോത്രേണാംശേന ശബ്ദസ്യ സിദ്ധിം യേന പ്രപദ്യതേ || 17 ||

ത്വചമസ്യ വിനിർഭിന്നാം വിവിശൂർധിഷ്ഠ്യമോഷധീഃ |
അംശേന രോമഭിഃ കണ്ഡൂം യൈരസൗ പ്രതിപദ്യതേ || 18 ||

മേഢ്രം തസ്യ വിനിർഭിന്നം സ്വധിഷ്ഠ്വം ക ഉപാവിശത് |
രേതസാംശേന യേനാസാവാനനം പ്രതിപദ്യതേ || 19 ||

ഗുദം പുംസോ വിനിർഭിന്നം മിത്രോ ലോകേഷു ആവിശത് |
പായുനാംശേന യേനാസൗ വിസർഗം പ്രതിപദ്യതേ || 20 ||

ഹസ്താവസ്യ വിനിർഭിന്നാവിന്ദ്രഃ സ്വർപതിരാവിശത് |
വാർതയാംശേന പുരുഷോ യയാ വൃത്തിം പ്രപദ്യതേ || 21 ||

പാദാവസ്യ വിനിർഭിന്നൗ ലോകേഷോ വിഷ്ണുരാവിശത് |
ഗത്യാ സ്വാംശേന പുരുഷോ യയാ പ്രാപ്യം പ്രപദ്യതേ || 22 ||

ബുദ്ധിം ചാസ്യ വിനിർഭിന്നാം വാഗീശോ ധിഷ്ഠ്വമാവിശത് |
ബോധേനാംശേന ബോദ്ധവ്യപ്രതിപത്തിര്യതോ ഭവേത് || 23 ||

ഹൃദയം ചാസ്യ നിർഭിന്നം ചന്ദ്രമാ ധിഷ്ഠ്വമാവിശത് |
മനസാംശേന യേനാസൗ വിക്രിയാം പ്രതിപദ്യതേ || 24 ||

ആത്മാനം ചാസ്യ നിർഭിന്നമഭിമാനോഽവിശത്പദം |
കർമണാംശേന യേനാസൗ കർതവ്യം പ്രതിപദ്യതേ || 25 ||

സത്തു് ചാസ്യ വിനിർഭിന്നം മഹാസധിഷ്ഠ്വമുപാവിശത് |
ചിത്തേനാംശേന യേനാസൗ വിജ്ഞാനം പ്രതിപദ്യതേ || 26 ||

ശീർഷ്ണോഽസ്യ ദ്യൗർധരാ പദ്ഭ്യം ഖം നാഭേരുദപദ്യത |
ഗുണാനാം വൃത്തയോ യേഷു പ്രതീയന്തേ സുരാദയഃ || 27 ||

ആത്യന്തികേന സത്തേന ദിവം ദേവാഃ പ്രപേദിരേ |
ധരാം രജഃസ്വഭാവേന പണയോ യേ ച താനനു || 28 ||

താർതീയേന സ്വഭാവേന ഭഗവന്നാഭിമാശ്രിതാഃ |
ഉഭയോരന്തരം വ്യോമ യേ രൂദ്രപാർഷദാം ഗണാഃ || 29 ||

മുഖതോഽവർത്തത ബ്രഹ്മ
 പുരുഷസ്യ കുരുദ്വഹ |
 യസ്തുൻമുഖത്യാദ്യർണാനാം
 മുഖ്യോഽഭ്യുദ്ബ്രാഹ്മണോ ഗുരുഃ || 30 ||

ബാഹുഭ്യോഽവർത്തത ക്ഷത്രം
 ക്ഷത്രിയസ്തദനുവ്രതഃ |
 യോ ജാതസ്ത്രായതേ വർണാൻ
 പൗരുഷഃ കണ്ടകക്ഷതാത് || 31 ||

വിശോഽവർത്തത തസ്യോർവോർലോകവൃത്തികരീർവിഭോഃ |
 വൈശ്യസ്തദുദ്ഭവോ വാർതാം നൃണാം യഃ സമവർതയത് || 32 ||

പദ്ഭ്യം ഭഗവതോ ജജ്ഞേ ശുശ്രൂഷാ ധർമസിദ്ധയേ |
 തസ്യാം ജാതഃ പുരാ ശുഭ്രോ യദ്യുത്തയാ തുഷ്യതേ ഹരിഃ || 33 ||

ഏതേ വർണാഃ സ്വധർമേണ യജന്തി സ്വഗുരും ഹരിം |
 ശ്രദ്ധയാഽത്ഥവിശുദ്ധ്യർഥം യജ്ജാതാഃ സഹ വൃത്തിഭിഃ || 34 ||

ഏതത്ക്ഷത്തർഭഗവതോ ദൈവകർമാത്മരൂപിണഃ |
 കഃ ശ്രദ്യുപാദുപാകർതും യോഗമായാബലോദയം || 35 ||

അഥാപി കീർതയാമ്യംഗ യഥാമതി യഥാശ്രുതം |
 കീർതിം ഹരേഃ സ്വാം സത്കർതും ഗിരമൻയാഭിധാസതീം || 36 ||

ഏകാന്തലാഭം വചസോ നു പുംസാം
 സുശ്ലോകമൗലേർഗുണവാദമാഹുഃ |
 ശ്രുതേശ്ച വിദ്വദ്ഭിരുപാകൃതായാം
 കഥാസുധായാമുപസമ്പ്രയോഗം || 37 ||

ആത്മനോഽവസിതോ വത്സ മഹിമാ കവിനാഽഭിനാ |
സംവത്സരസഹസ്രാന്തേ ധിയാ യോഗവിപക്വയാ || 38 ||

അതോ ഭഗവതോ മായാ മായിനാമപി മോഹിനീ |
യത്സ്യയം ചാത്മവർത്മാത്മാ ന വേദ കിമുതാപരേ || 39 ||

യതോഽപ്രാപ്യ ന്യവർത്തന്ത വാചശ്ച മനസാ സഹ |
അഹം ചാന്യ ഇമേ ദേവാസ്തസ്മൈ ഭഗവതേ നമഃ || 40 ||

|| ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യം സംഹിതായാം
തൃതീയസ്കന്ധേ ഷഷ്ഠോഽധ്യായഃ ||